Uleåborgs Tidning.

N:o 49. **Måndagen den 2 Juli** **1877.**

Utkommer hvarje helgfri måndags- och thorsdagsmorgon i Uleåborg. —— **Prenumeration** kan ske i Uleåborgs Tryckeriaktiebolags kontor, Vesterlånggatan n:o 9, samt vid landets alla postkontor. —— **Prenumerationspriset** å utgifningsorten: för helt år 8 m., för halft år 4 m. 25 p., för fjerdedels år 2 m. 25 p. och för en månad 85 p. —— Prenumeranter å **andra orter** betala dessutom i postarvode för helt år 2 m. 20 p., för halft år 1 m. 15 p. och för fjerdedels år 60 p. —— För de prenumeranter å landsorten, hvilka hafva lösväskor vid härvarande postkontor, utgör prenumerationspriset för hela årgången 9 m. —— **Lösa** numror betalas med 15 p. st. —— **Annonspris:** 10 p. för petitrad. Under 25 p. emottages ingen annons. —— Prenumeranterne i staden kunna få tidningen sig tillsänd hem emot en månatlig afgift af 10 p.
Hufvudredaktör: Ewald Ferd. Jahnsson.

☞ Uleåborgs Tidnings halfårsprenumeranter påminnas vördsammast att förnya sin prenumeration med det görligaste första.

Lagskipning i de amerikanska urskogarna.

Bob Dawson hade blifvit vald att förvalta en fredsdomares ansvarsfulla embete. Han var en äkta skogarnes invånare, som i de väldiga bergsjättarnes skugga hade fiskat, jagat, utlagt fällor och bekämpat indianer, sedan — för att tala med hans egna ord — „Adam ännu var en liten pojkvasker i verlden“. I dessa vilda trakter är en förbrytelse, liten eller stor, nästan alltid det säkra förebudet till en hängning, och man gör ej många omständigheter med en undersökning. Denna gång hade man förföljt en sälle, hvilken, sedan längre tid lefvande i skogarne, tillegnat sig ett hästkreatur från en nybyggare, och Bob var kallad att förhöra förbrytaren. En plats i en klippig hålväg nära den gamles blockhus skulle tjena till domsal. En brokig hop af jägare, guldgräfvare och nybyggare, dels stående i grupper, dels lägrade på marken eller sittande på klippblock och trädstammar, afvakta med spänning domarens ankomst. Bob kom också snart ut ur sin boning, satte sig med en min, full af värdighet, på ett omkullfallet träd, af aftog björnskinnsmössan och började:

„Folk, domstolen är församlad, och vi kunna börja tvärt på fläcken. Alltså, varen nu stilla alla och låten bli att prata, ty så bjuder lagen. Blotten edra hjessor och hören uppmärksamt på!“

Vid dessa ord blottades åhörarnes hufvuden, och „hans nåd“ sade i det han blickade omkring sig:

„Hvar är skojaren?“

Trenne män, beväpnade med Springfieldsbössor och revolvrar, framträdde. De medförde tjufven, en ung man med ett käckt, trotsigt utseende. Från hufvud till fötter iklädd hjortskinnskläder och med händerna bundna å ryggen stod han framför sin domare.

„Huru kallar man dig hemma?“ frågade denne.

„Har inte hem;“ svarade den fångne dystert.

„Inte... he? Nå hvad kallar man dig, der du är känd?“

„Man kallar mig Tiger-Jim“.

„Nåväl, Tiger, du är anklagad som hästtjuf, och jag tror nog att det är sannt. Ett sådant der konstigt förhör som i Laramie eller andra platser utefter banan kan du icke vänta här. Vi hafva här i skogen hvarken papper, bläck eller penna, och om vi också hade det, så kunde ingen af oss handtera det. Derföre skola vi utveckla saken och göra för dig hvad vi kunna. Jag frågar dig derföre i lagens namn: Har du stulit djuret? ... men halt! halt! säg ingenting! Jag har glömt att svärja in dig, kommer jag ihåg! Lyft upp din högra hand och...“

„Lyfta upp min hand, ja hur skall jag det kunna göra? Dertill han I snört till mig för hårdt!“

„Riktigt, du har rätt. Men jag tror, att en annan lem är lika giltig inför lagen, det vill säga i utomordentliga fall. Lyft upp högra foten“.

Den anklagade sträckte nu sin fot emot domaren.

„Nåväl ... Jag är visserligen icke hemma i formlerna, men jag skall i alla fall göra det med styrka och eftertryck. Tiger Jim, svär nu enligt territoriet Wyomings lag, att du vill säga den enkla och fulla sanningen och att om du ljuger, vill du ätas upp af björnar och hackas i småbitar af indianerna, samt hängas upp i en gran med ett streck om din tjufhals, och vill du ta miste om vägen till himmelen, när ditt ljus brinner ut, om du icke efter bästa vetande och samvete, som det är försekrifvet i lagen, talar sanning, så sannt dig Gud hjelpe... he?“

„Åja, gubbe, det vill jag!“

„Nu har du svurit, Tiger, och hvad du nu säger, måste vara sanning. Har du stulit hästen?“

„Nå, onkel Bob, det hjelper mig i alla fall ej om jag ljuger, och jag vill det ej heller, jag har många fel, men ej det att ljuga. Så vet då, i går var jag i Allie Wilkins ranscho, der borta i Millers dal. Alli hade medtagit från Laramie en liten ankare god, gammal Bourbonwhisky, och vi blefvo alla dugtigt i dimman. När jag skulle begifva mig till Bowles blockhus, hvarest jag på den senare tiden uppehållit mig, och svängde om vid Wildkattshöjden, stötte jag på hästen, der han gick och betade i gräset, och rusig som jag var, tänkte jag ej vidare på saken, utan satte mig upp och jagade bort. Jag vet, att jag måste dingla derför, och jag säger ingenting derom. Jag är till ingen nytta i verlden, och om icke min gamla mor vore der borta i staterna ...“ (här blefvo hans ögon fuktiga, och tårar runno snart öfver de bronsfärgade kinderna)... „som aldrig insomnar, utan att först bedja Gud, att han måtte återföra mig till henne, så skulle jag skratta åt döden och hjelpa er att fastbinda repet. Men när jag tänker på den trogna, gamla själen, så blir jag svag som en jagad antilop. Jag säger, karlar, att jag blifvit en dålig figur, sedan jag började lefva i dessa skogar, och tror att verlden icke skulle förlora något, om jag lemnade densamma. Blott min mor skall lida deraf, det vet jag, ty jag är hennes ende son och har skickat henne hvarje uns guld, som jag kunnat undvara, och har dermed underhållit henne. Hon har alltid varit god och kärleksfull emot mig — Gud välsigne henne derför, och det grämer mig, att jag ej lefvat så, att jag kan träffa henne der uppe — men karlar, vill icke någon af er skrifva till henne — Tom Kirk der vet, hvar hon bor — och säga henne att indianerna tagit mig, och att jag annars nog hade på naturligt sätt gått ur verlden? För Guds barmhertighets skull, låt henne ej få erfara, att I hängt mig, ty det skulle hon icke öfverlefva! — Men jag vill upphöra med prat, annars tänken I, att jag är en feg stackare, och dock lefver ingen, som kan förskräcka Tiger-Jim. Hängen upp mig karlar, så hastigt I viljen ... jag är färdig!“

När han slutat, kunde en uppmärksam iaktagare upptäcka en fuktig glans i månget annat ögonpar. Det ordet „mor“ hade uppmjukat dessa kärnfasta karlars klipphjertan. Män, hvilka, utan hvarje spår till känsla, i tusende gestalter blickat döden i ögonen, dolde ej sina tårar, när det heliga namnet „mor“ blef nämnt. Minnet återkallade i deras sinne de lyckliga dagar, då föräldrakärlekens välsignelse hvilade öfver dem, långt innan törsten efter guld och oinskränkt frihet dref dem till dessa vilda trakter. Minuter förgingo, utan att ett ord sades. Äntligen for fader Bob med den knotiga handen öfver ögonen och sade med hes röst:

„Jim, du skall icke bryta din ed, säg?“

„Aldrig, Bob Dawson, hvarken inför vän eller fiende. Det finnes ingen menniska i skogarne, som kan säga, att Jim brutit sitt ord. Jag är en odugling, men om jag säger något, så kan du slå vad om dina sista dollar, att det är så“.

„Nåväl, Jim ... vi ville låta dig hänga och dingla, och det har du förtjent. Men jag kan icke låta bli att tänka på, hvad du sagt oss om din mor. Jag menar, att den gamla har med hela sin själ fäst sig vid den tanken att återse dig och tittar sina gamla ögon trötta efter sitt barn. Jag har sjelf en sådan der gammal mor, och om jag nu på snart femtio år icke har sett henne, så står dock hennes bild fast här, här i mitt hjerta, och det talar ett ord för din mor, Jim. Jack, skär af remmarne, så att Jims händer blifva fria. Så der ja! Det är bra. Nu Jim, lyfta upp din hand, och om du någonsin i ditt lif gjort en helig ed, så gör den nu: svär vid den store Guden, vid din gamla moder, att om denna domstol släpper dig lös, du ögonblickligen reser tillbaka till staterna och hem till din gamla mor, att du hedrar henne och vill vara god emot henne till hennes sista stund? Svär du mig det inför denna domstol?“

„Ja Bob, och der har du också min hand derpå! Der har du den. Jag lofvar det och begifver mig genast på väg!“

„Då är du under detta vilkor fri. Men hör, jag säger dig, Tiger ... om du ännu en gång visar dig här, så bär det i väg upp i trädet. ... Folk, domstolens sittning är slut, och fången är fri“.

En jättelik skogsman, som stått bakom de andre, trängde nu fram, drog revolvern och sade:

„Amen! och den lymmel som säger, att Bobs dom ej är rättvis, skall få med mig att göra ... staxt här på stället!“

När följande dag tåget stod färdigt på Pacifikbanan, beredt att lemna stationen Laramie, sågo de resande ett antal bergsfolk, jägare och nybyggare, som skakande händerna tog farväl af en kamrat, hvilken, iklädd hjorthudskläder, befann sig å den sista vagnens plattform. Ortens invånare gåfvo ej akt härpå, ty det förekommer dagligen, att folk från minorna af fattigdom eller belastade med guld återvända till staterna. Och när tåget satte sig i rörelse, utbringade de sällsamma menniskorna ett „lefve“ för Jim och hans mor och svägde hattarne fram och tillbaka, hvarefter de förnöjda återvände hem.

Men när tåget ilade förbi Fort Sounders, blickade Tiger-Jim tillbaka till de aflägsna bergspetsarne med sin eviga snöbeklädnad och mumlade för sig sjelf:

„Det är svårt att nödgas lemna er, I gamla berg, men nu heter det: repet som halsduk eller bort! Och jag skall hålla mitt löfte, som om det vore af gjutjern, gälde det ock mitt lif!“

Och det blixtsnabba tåget, som förde en förlorad son i sin mors armar, jagade med den aflägsna Östern genom urskog och öfver grässlätter.

(S. W.bl.)

Musik.

En sällsynt och i sitt slag den fullkomligaste musikaliska njutning, vi Uleåborgare någonsin blifvit delaktiga af, bereddes oss då konstnärerna fröken Alie Lindberg och herr Jaromir Hrimaly gästade vår ort. Vår frejdade landsmaninna, fr. Lindberg, har redan inom den musikaliska verlden förvärfvat sig ett framstående namn såsom en utmärkt pianist, och vår penna är för svag, för att kunna gifva ett fullt värdigt erkännande åt denna utmärkta talent; men vi ville härmed endast med några ord söka uttrycka vår varma tacksamhetskänsla för den höga konstnjutning hon och hr Hrimaly under trenne aftnar beredt oss. En beundransvärd teknisk färdighet och ett det själfullaste spel förenade sig

hos fr. Lindberg till det mest fulländade återgifvande af konstskapelserna, och detta jemte hr Hrimalys vackra och flärdfria föredrag qvarlemnade det renaste och skönaste intryck.

Vi hoppas i en snar framtid få återse de ädla konstnärerna. X.

Hvad är skogsköfling? (Forts. fr. n:o 48.)

Detta senare, återväxtens försummande kan med rätta anses såsom skogsköfling; ty det är att sköfla med den dyrbara tid, som återger oss ny skog. Ett ondt, som onekligen en stor timmeruthuggning tyvärr medför, är just det, att återväxten till följd af beskuggningen ej går bra till i de luckor, som uppstå af timmerblädningen, hvarjemte, åtminstone i de trakter, der kol och ved ej kunna afsättas, alla toppar efter timmerträden blifva liggande obegagnade och göra skogssådd nästan omöjlig, samt inverka äfven menligt på den naturliga återväxtens fortkomst.

En svår skogsköfling är och ovedersägligen den, som ännu i aflägsna bygder utöfvas genom svedjelandsbränningen. De hemska svedjelandseldarne äro verklig morbrand på skogarne.

Merendels är det ung skog, ofta på stenbunden mark, som oförsynt nedhugges i mening att erhålla bete. En klen rågskörd inhöstas mellan stenarna, gräsfrösådden försummas merendels och äfven om någon gräsväxt erhålles, så efterträdes den snart af ljung, hvilken först försvinner, sedan skogen så småningom hunnit åter uppväxa.

Svedjebränningen kan endast försvaras, der den sker så lätt och jordmånen är så god, att duglig betesmark deraf kan för framtiden erhållas, eller och der man efter skogens användande och en tagen rågskörd låter ny, tät skog återväxa.

Vidare är bland annat verklig skogsköfling:

att den unga, i full tillväxt varande skogen, som lofvar att med tiden gifva hemmanet en värderik timmertillgång, nedhugges till kolved och, efter att fordra många tunga dagsverken och lång forsling, slutligen gifver en jemförelsevis ganska ringa penning i ren behållning:

då våra björkar, ehuru snabbväxande, icke få blifva dessa mogna träd, som försågade sill snickerivirke, eller hugga till grof saluved, betalas så väl, utan redan långt dessförinnan nedfällas till löftägt och bränsle af lågt värde:

då husbehofsvirket icke upptages af torr och vindfälld skog genom en förståndig, för skogsbeståndet nyttig hjelpgallring, utan genom en förderflig utbländning, dervid oförståndiga arbetare få taga hvar och huru de behaga; då våra eklundar allt mera utrotas, utan att nya uppdragas:

då våra vidlyftiga hagmarker röjas från skog äfven på de ställen, der marken lemnar blott ett mycket svagt bete; och slutligen

då försäljningar af skog på lång afverkningstid lättsinnigt uppgöras, dervid köparen har rätt till kalhuggning och alls ingen skyldighet att befordra återväxt.

Detta är allt verklig och mycket vanlig skogsköfling och bevisar blott skogsegarnes stora brist på eftertanke. Om hemmanets åkerjord vanskötes, åbyggnaderna få nedruttna, hägnaderna nedfalla, ängarne öfverdragas med buskar och gödseln spilles på landsvägarne, så kan all denna vanhäfd inom temligen kort tid hjelpas, men skogens återställande kan ej ske annat än af efterkommande.

Alltså må den mogna skogen gå till utländningen och hans pengar hjelpa oss att bygga jernvägar, odla våra ofantliga, ännu obegagnade marker och gifva oss medel till allehanda industriella anläggningar, men må vi fortfarande uppamma nya timmerträd för hans och vårt eget behof! Må vi, hvar och en, med liten eller stor skogstiligång, med urskiljning taga vara derpå i tid! Skogen blir inom en ej aflägsen framtid af värde äfven på de ställen, der afsättningen ej ännu är så beqväm, och må vi betänka, att här i vårt land, der naturen bildat allra största delen af marken till intet lämpligare än skogsbörd, skulle det, om skogsskötseln varit rätt handhafd, icke såsom nu börja att i många landsdelar vara brist på timmer, utan ännu allmänt finnas tillväxande timmerskogar, som med de allt mera lättade kommunitionerna kunnat gifva hög förtjenst åt de arbetsbehöfvande och mycken inkomst åt hemmansegarne, hvilka nu gemenligen måste lefva på ett, isynnerhet i skogsbygderna, tämligen magert åkerbruk och en inskränkt ladugårdsskötsel, så att de endast genom träget arbete hafva en måttlig bergning.

Hj.

Medelst nådigt utslag af den 6 Juni har H. Kejs. M:t fastställt Länestyrelsens utslag af den 10 nov. sistlidet år, hvarigenom särskildt skollärares och presters anhållan om befrielse från kommunala utskylder förkastats.

Till förmån för röda korsets förening hafva genom frivilliga bidrag nedannämnde personer ihopbringat en summa af 3,620 mark, 5 penni:

	mk.	pni.
Guvernörskan Nyberg och fru Svendelin	782:	15.
Fröken A. Flander och enkefru Plathan	56:	95.
Doktorinnan Fogelholm . .	404:	85.
och en	rub.	silf.
Brukspatron Ekman . . .	235:	15.
Lagmanskan Hildén . . .	255:	85.
Fröken I. Westerlund . .	20:	—
Fru Hortling	354:	85.
och	6	kopek.
Fru Puuperä	113:	—
Guldsmeden Hedman . .	700:	—
Fröken Augusta Hedman .	517:	25.
Pastorskan Lindstedt . .	200:	—
Summa	3,620:	5.

Vackert föredöme. Vid kommunalstämma den 18 Juni har kommunalstyrelsen i Pyhäjoki församling beslutit att till sårade och sjuka krigares vård förära *1,000 Fm.* hvilka få lyftas å Landtränteriet härstädes.

Midsommardagen kl. 7 eft. m. slog åskan ned i Pudasjärvi prestgårds karaktärsbyggnad, genomborrade väggen på par ställen, bortslet och splittrade en del af brädbordningen samt krossade en hop fönsterrutor. Vid tillfället fanns ej någon person i den delen af byggningen der åskan nedslog.

Utnämnd. K. senaten har den 20 juni utnämnt och förordnat kopisten i allmänna revisionsrätten Torsten Theodor Roschier att vara häradsskrifvare i Jokkas härad af S:t Michels län.

Söndersargad af tjur. Den 15 juni inträffade på Lauttia gård i Hauho socken, att boskapen på aftonen hemkom, utan att vallgumman efter vanligheten medföljde. Då gumman ej om söndagen blifvit synlig, sammankallades folk till hennes efterspanande och hon hittades samma afton i skogen, der boskapen betat, helt och hållet söndersargad. Den olyckliga gumman hade blifvit på detta sätt tilltygad af en hjorden åtföljande ilsken tjur.

(Ilm.)

Folkskoleinspektorstjensten i Åbo, yttrar Åbo Posten, följes af ett ledsamt öde: magister F. Heikel, som redan var utnämnd till tjensten, har nemligen nu mera af enskildta orsaker afsagt sig sagde tjenst.

Från Petersburg. *Ett herrligt lagerträd,* som på uppdrag af flere damer i Helsingfors blifvit uppköpt härstädes hos den berömde dekorationsträdgårdsmästaren hr Potesta, blef den 19 Juni fördt ombord på den finska ångaren „Nikolai". Lagern är bestämd att smycka den hädangångne skalden Johan Ludvig Runebergs graf.

En på trädets stam anbragt tafla bär på svenska språket inskriften „För J. L. Runebergs graf".

Suomen Kuvalehtis juninummer har utkommit och innehåller: Charles Darwin (med porträtt); Savolaks jägaren (slut); Runebergs begrafning (med plansch, framställande Runebergs liktåg, förut meddelad af N. I. T.); Brudmarschen, af Bj. Björnson samt Misceller.

Ny bokhandel. Öfverstyrelsen för pressärenderne har den 14 innevarande juni meddelat gårdsegaren Henrik Fabian Helminen tillstånd att i Jyväskylä stad öppna och drifva bokhandel. (F. A. T.)

Djup sömn. Nyligen hände, att besättningen på en liten ångbåt, som bogserade några lastpråmar på Saima kanal, samt och synnerligen insomnade på sina poster; den enda, som vakade och arbetade, var ångmaskinen, och hela flottiljen gick sina egna vägar. Då karlarne å de i släp följande pråmarne märkte att kursen tog en besynnerlig riktning, och då de förgäfves genom sina rop försökt väcka upp de i ångbåten sofvande, hade de intet annat råd, än att kapa bogserlinan. Ångslupen kilade nu fram med ökad fart, till dess den slutligen stannade vid land, der maskinen allt fortfarande gjorde sin pligt och arbetade af alla krafter. (Häm.)

Lahtis by nedbrunnit den 19 Juni nästan helt och hållet. De hittills kända detaljerna om den bedröfliga händelsen äro följande:

Elden, om orsaken till hvars löskomst någon tillförlitlig underrättelse ännu ej kunnat vinnas, utbröt omkring kl. 9 f. m., och kl. 3 e. m. var hela byn förstörd, så när som på kapten Fellmans och 3 andra gårdar. Flere hundrade personer äro genom branden husvilla och det sorgliga i denna olyckshändelse ökas ytterligare deraf, att tvenne barn och en gammal qvinna sägas blifvit innebrända. Stark storm rådde hela tiden och endast obetydlig egendom kunde räddas undan lågorna. Bland de nedbrunna husen äro samtliga handelsbodar äfvensom apoteket. Lahtis stationshus, beläget vidpass en verst från byn, sväfvade äfven i fara, och under dess trappa varsnades redan eld, uppkommen af brinnande kol, hvilka fördes omkring med den häftiga vinden. Faran för stationen aflopp dock blott med detta tillbud.

P. S. (Telegram till Helsingfors Dagblad).

Elden löskom från köket å Marola hemman kl. 9 f. m. Åbyggnaderna å 20 hemman äro med all i dem befintlig lösegendom totalt nedbrunna. Förlusten af egendom kan ej ännu uppgifvas. Byns fem handelsmän samt apotheket hafva lidit stora förluster.

(H. D.)

Gåfvor. Aflidne kapellanen i Vambula, v. pastor Johan Adolf Lindström hade genom mundtligt testamente gjort Vambula kapellboer till sina arfvingar, så att hans qvarlåtenskap borde användas till folkskolans fromma. Sedan nu detta testamente blifvit lagligen fastställdt, hafva Vambula-boerna, på prosten Ingelii förslag derom, skänkt den flitiga och fyndiga språkforskarens handskrifter åt universitets-biblioteket, som nyligen fått emottaga dem. Samlingen är ganska betydlig, och ehuru icke egnad att tryckas oförändrad, innehåller den dock många komparativt-filologiska forskringar af värde, samt utgör ett märkvärdigt minne af en vetenskaplig verksamhet under de mest ogymsamma förhållanden, endast af inneboende håg och naturlig fallenhet. (M.BL.)

Till t. f. justitieborgmästare i Helsingfors i ledighet efter C. A. Öhrnberg, har Hofrätten i Åbo förordnat justitieråmannen J. F. Gadd. Till följd af hr Gadds val till landtdagsman kommer han likväl att vid landtdagens fortsättande i höst blifva förhindrad att sköta denna befattning, och blir det sålunda nödvändigt att för den tid landtdagen varar utse en annan till tjenstens handhafvande. (H. D.)

Agitation för en rättskrifningsreform i England. Sedan i åtskilliga länder frågan om en förbättrad rättskrifning redan en tid varit å bane, har man omsider äfven i England börjat tänka på möjligheten att införa ett enklare och konseqventare stafningssätt, en reform, som af allmänt bekanta skäl torde vara mer af behofvet påkallad för det engelska än för något annat lands språk. Agitationen för en dylik reform har börjat helt nyligen och omfattades med stor värme af ett antal personer med inflytande; men den stora allmänheten tyckes ännu vara tämligen afvogd stämd mot den samma, såsom man kan sluta deraf, att Times, den allmänna meningens i England väderhane, i en ledande artikel med bestämdhet uppträder mot denna nyhet. Reformens vänner låta emellertid icke afskräcka sig, utan arbeta ifrigt och ihärdigt för den uppgift, de satt sig till mål. Nyligen höllo de i „Socitey of arts" en sammankomst.

Ordföranden anmärkte, att den engelska rättstafningsläran var en samling af gåtor och rebus; att hon rent af beslöjade ordens härledning i stället för att göra den skönjbar, att hon beröfvar skolundervisningen omätligt mycken tid och i följd deraf förorsakade staten onödiga utgifter. Dr Bikkers påstod skämtsamt, att den engelska rättskrifningen alltid kunde inläras af ett barn, men aldrig af en tänkande menniska. — Hr Gladstone gjorde sig lustig öfver de „historiska" skälen för den nu brukliga rättskrifningens bibehållande och hänvisade till de båda knapparne på ryggen på våra rockar, hvilka äfven voro historiska; ty de härstamma från den tid, då alla buro värjor, och berörda knappar tjenade till stöd för gehänget. Många andra dels allvarsamma, dels lustiga anmärkningar gjordes, till dess slutligen följande resolutioner enhälligt antogs: 1) Att en förändring af rättskrifningen är nödvändig till skolundervisningens fromma. 2) Att en dylik reform ligger äfven i etymologiens och det riktiga uttalets intresse. 3) Att regeringen måste lämna sitt biträde härtill, emedan ingen reform kan bli

verksam, så länge icke den förbättrade rättskrifningen såsom allmän giltig regel antages af skolinspektörerne, examensmyndiheterna och statens embetsverk. Nio personer, bland dem Max Müller, fingo i uppdrag att begära ett samtal med undervisningsministern för att förorda resolutionen.

Nordpolen ett tropiskt land. Den senaste engelska polarexpeditionens undersökningar hafva gifvit vid handen, att man på de isholjda polartrakterna anträffar många slag af fossila djur och växter, hvilka vittna om, att detta land fordom, hvad klimatet beträffar, tillhört den heta zonen. De lärde uttömma sig i gissningar, genom hvilken jord eller himmelsrevolution en så utomordentlig klimatförändring försiggått.

Eskilstuna. Baptisterna ämna, enligt Eskilstuna tidning, i höst aflåta en böneskrift till K. M:t „med begäran om civiläktenskap och religionsfrihet“.

Gefle. En otacksam son tyckes en affiden arbetare Brodin i Gefle varit. Han har nemligen till Valbo barnhem testamenterat sin qvarlåtenskap, uppgående till omkring 13,000 kr., oaktadt han efterlemnat en ofärdig och så fattig fader, att denne för fattigdom till och med befriats från att erlägga mantalspenningar.

Helleniska fornfynd. I Thebe har man nyligen funnit en sten, bärande en inskrift, som syftar på tre af Epaminondas' vapenkamrater i slaget vid Leuktra — „Xenokrates, Theopompos, Mnasilaos“. Under namnen stå tre disticha, hvilka blott nämna den förste, en dåtida förbundsfältherre, men hänvisa på gemensamt med de andre aflagda tapperhetsprof. „När Sparta herskade med vapenmakt i landet, då tog dig“ (d. v. s. det är på den ärestod, hvaraf stenen synbarligen utgjort en del, anbragta. från fienden röfvade vapnet) „Xenokrates för att bringa Zeus Klarios ett segerbyte, ej fruktande Eurotas härsmakt eller den lakoniska skölden, ty Thebes män äro tapprare. Detta kungöra Leuktras segerminnen; och ej blefvo vi i stormlöpningen bakom Epaminondas“.

På Athéns akropolis äro funna några stycken af Nike-templets balustrad.

Rask handling. Häromdagen uppehöll sig i Motala ström vid Fiskeby något ofvanom fallet en snickare i en båt, den han så löst fastbundit, att densamma snart lossnade och började med fart ila mot fallet, der en säker död väntat, om ej i rättan tid och med en ovanlig sinnesnärvaro och rådighet en arbetare, hvilkens namn den, som skrifver detta, tyvärr ej känner, skyndat ut på de bräder, hvilka för ålfisket äro lagda å pålar öfver strömmen. Här passade han på, då båten kom ilande, hvarvid han raskt fattade tag i den uti densamma befintlige mannen och drog honom upp på det torra, medan båten fortsatte sin vilda färd och vältrade hejdlöst utför fallet (S. W.bl.)

De första turkiska fångarne, 99 till antalet, bland hvilka 4 stabs- och 9 andre officerare inträffade nyligen i Moskwa, der de väckt den största nyfikenhet. Från Moskwa skola de föras till Wladimir, för att der förblifva tills kriget slutar.

Jätte-petition. I Stockholms blad läses: I onsdags inlemnades i ecklesiastikdepartementet den mycket omtalade nattvardspetitionen, som troligen är den digraste petition, som någonsin inkommit till K. M:t. Sjelfva hufvuddokumentet är tryckt och undertecknadt af lektor P. Waldenström sjelf samt kyrkoherdarne A. P. Falk i Kumla, Nerike, och K. Meurling i Kristdala, Kalmar län, komminister E. J. Ekman i Ockebo, Gefleborgs län, predikanterne S. Johansson, K. J. Nyvall, f. d. löjtnant T. Norlen, byggmästaren J. W. Larsson och spanmålshandlanden S. Johansson. I två folioband äro bifogade namnen på 22,334 personer. tillhörande enligt uppgift svenska kyrkan, hvilka deltagit i petitionen, och i ett särskildt register angifvas dessa vara delade på 316 petitioner från 352 särskilda orter inom riket. Från Stockholms stad ha erhållits underskrifter af 327. Största antalet namn ha erhållits från erkestiftet och det minsta från Hernösands. Det hufvudsakliga yrkandet i petitionerna synes innefattas i följande två punkter:

1) att den heliga nattvardens bruk blir fritt, såsom det gudomliga ordets bruk nu genom Guds nåd är det;

2) att följaktligen sådana stadgar i vår kyrkolag undanrödjas, hvilka inför samhället göra det till ett brott, om de lutherska kristna, nödgade af sina samveten, bruka den frihet, hvilken ej mindre Kristi än ock Luthers ord tillerkänna dem.

Från Utlandet.

Från krigsskådeplatsen i Asien.

Från Kars upprepas ryktet, att fästningen ej skall hafva proviant för mer än 5 à 6 veckor. Garnisonen är för svag att tvinga ryssarne att upphäfva belägringen och någon undsättningsarmé är ej att vänta. Derför finnes icke förhoppning för turkarne att bibehålla platsen, utan återstår vid lifsmedlens uttömmande för besättningen endast att försöka slå sig igenom och undkomma. Det heter för öfrigt, att den turkiska garnisonen blott utgöres af 10,000 man, men den ryska belägringshären af 30,000 man d. v. s. den kaukasiska grenadierdivisionen, 20 divisionen och en brigad af den 39 divisionen medan dess andra brigad under general Komaroff utgör Ardahans garnison.

Från Frankrike.

I deputeradekammarens session den 19 dennes utdelades liqvidationskommissionens rapport. Krigsministern tillkännagaf att artillerikomitén antagit en ny kanonmodell och att en del af de begärda 209 millionerna skulle användas i och för tillverkningen af dessa nya kanoner. Rapporten omnämner vidare, att man begynt med uppförandet af befästningar på norra gränsen från Dünkirchen till nejden af Chimay. Kommissionen föreslår enhälligt att bevilja de begärda 209 millionerna.

Times' brefskrifvare i Paris tror sig kunna tryggt förutsäga, att landet skall vid valen hvarken ställa sig afgjordt på regeringens eller på republikanernas sida. Den nya deputeradekammaren torde komma att räkna flere konservative medlemmar än den närvarande, medan dock tillika kammaren fortfarande kommer att ega ett afgjordt republikanskt flertal.

Från Grekland

heter det, att oenigheten med hvarje dag tillväxer inom det nybildade koalitionskabinettet. Kommunduros yrkar på, att man må understödja resningen i de turkiska gränsprovinserna; de öfriga ministrarne vilja afvakta bildandet af den reguliera armén. Man väntar förändringar i kabinettets sammansättning.

Helsingfors, 27 Juni kl. 11,15 e. m. Donauöfvergången vid Galatz skedde först af tio kompanier fotfolk i båtar, mötte stark eld, het kamp, men behöllo stranden. Med tillkomna förstärkningar intogs Matschin. Bro synes numera slagen. Generalen Tergukassoff slog 16/6 vid Ogli Turkarne under Mahmed Pascha, som dödades. Ryssförlusten omkring 200 döda, sårade. Tergukassoff slog 21/6 i 10 timmars strid vid Dajar. Ryssförlusten 429 döda, sårade. Montenegrinernes belägenhet hotad, efter lidna nederlag. Turkarne gå emot Cettinje.

Helsingfors, 28 Juni kl. 6,48 e. m. Plojeschti. Daggryningen öfverskredo åttonde corpsens trupper Donau vid Sumnitza. Fienden från första positionerna tillbakaträngd. Båtöfverfarten fortfar. Förlusten ännu obekant. Nikopolis brinner. Ryssarne besatt Isaktscha, Tultscha, Hirsovo.

Plojeschti den 22 juni. (Officielt). I går öfverskredo ryssarne Donau vid Galatz. Löjtnanten vid 69:de Rjasanska regementet Elsner, som först beträdde den fiendtliga stranden och sårades, dekorerades af H. M. Kejsaren personligen med Georgsorden.

Telegram från krigsministern. Plojeschti den 23: Kommendören för 18 infanteridivisionens 1 brigad generalmajor Shukow meddelar att han lyckats utföra det honom anförtrodda uppdraget att från Galatz öfvergå Donau och på högra stranden af Donau besätta höjderna vid Budshaka. Natten emellan den 21 och 22, i närvaro af befälhafvaren för 14 armékorpsen generallöjtnant Zimmermann, öfverfördes 10 kompanier af regementen Rjasan och Rjashsk, 5 kompanier af hvardera. De Rjasanska kompanierne voro de första som stego i land; de emottogos af fienden med en stark eld från skyddsgrafvarne, men stormade oförskräckt höjderna och slogo turkarne. Framför alla andra gingo löjtnant Elsner och fänrik Suschkow. Det fiendtliga rytteriet försökte falla vårt till antalet ringa infanteri i flanken men tvingades af de framilande kompanierna af regementet Rjashsk att draga sig tillbaka. Inemot kl. 7 f. m. erhöll fienden förstärkning och förnyade sitt anfall mot vår högra flank. Kompanierna af regementet Rjashsk, mot hvilka fienden riktade sin artillerield och en kavalleriattack, hade att bestå en het träffning, som artade sig till ett handgemäng och varade ända till middagen. Vårt infanteri, som hvarken hade artilleri eller kavalleri, störtade sig med bajonetten på det fiendtliga rytteriet. Sedan en af våra kanoner anländt, tog striden en ny vändning; turkarne inställde elden och drogo sig tillbaka. Förstärkte af den återstående delen af brigaden befästade sig våra trupper på höjderna vid Budshaka. Enligt general Shukows påstående ha våra trupper i denna heta strid mellan 10 kompanier mot 3,000 man af fientliga infanteriet, hvilka ytterligare förstärktes af 300 ryttare och 2 kanoner, gjort underverk af tapperhet. Utom de begge regementsbefälhafvarene öfverstarne Schulgin och Schelkownikow utmärkte sig flere officerare. Beklagligtvis köptes denna framgång med en betydande förlust, 2 officerare och 41 soldater äro döde, sårade äro 2 officerare och 88 soldater.

Såsom tillägg till underrättelsen om striden på Budshaka höjderna meddelar generallöjtnant Zimmermann, att han i dag den 23 kl. 3 e. m. med regementet Borodino anländt till Matschin. Den af turkarne öfvergifna staden besattes utan att ett enda skott vexlades. De andlige och den kristna befolkningen kommo trupperna tillmötes med kransar, helgonbilder och fanor och sjöngo på ryska språket en andlig sång; ansedda innevånare öfverräckte salt och bröd. Regementet intågade i staden med flygande fanor och under tonerna af nationalhymnen. Regementet Borodino qvarblifver i Matschin. Generalmajor Shukows brigad tågar äfven dit. Man försöker återställa en regelmässig förbindelse mellan Braila och Matschin.

Mazra den 19 juni. Den 17 dennes begynte bombardementet af Kars' forter „Karadag“, „Arab“ och „Muchlis“, hvilket underhölls från 8 med 25 kanoner och mörsare armerade batterier. Vår förlust under de 2 dagars förlopp utgör 2 döde och 13 sårade soldater; fänriken vid belägringsartilleriet Zeidler är svårt sårad. Turkarnes förlust består af 200 döde och 250 sårade. Denna kamp har gjort ett mägtigt intryck på Kars' garnison.

General Tergukassow har från Seidekan uppbrutit till Köpriköi.

General Alchasows afdelning har vid en rekognoscering af Otschentschin och Mokwa påträffat ingen fiende.

Belgrad den 19 juni. Furst Milan skall på H. M. Kejsar Alexanders inrådan med det första begifva sig till Wien, för att anhålla det kejsar Franz Josef vid det framtida fredsslutet må lägga sig ut för Serbien.

Bayasid den 19 juni. Den 16 dennes slog general Tergukassow 16 turkiska bataljoner, hvilka innehade en fast position i bergspasset Arasch-Dagh.

Rom den 19 juni. Påfvens sjukdom tilltager.

London den 21 juni. „Morning Post“ menar, att parlamentet icke skall afslutas, utan att tillräckliga åtgärder vidtagas att möta alla eventualiteter, då brittiska intressen äro djupt invecklade i frågor, som stå på spel i Orienten.

Cettinje den 20 juni. I dag en blodig strid vid Spush. Ali-Saibpaschas armé fullständigt slagen af Bozo Petrowitsch. Detaljerna okända.

Konstantinopel den 20 juni. Porten tillgriper på serbiska gränsen energiska åtgäder, för att möta ryska truppers inbrytande i Serbien.

Ragusa den 20 juni. Suleimanpascha har slagit montenegrinerne vid fort Presjeka, med storm tagit bergspassen, intryckt i Montenegro och fortsätter sin frammarsch in i det inre af furstendömet.

Plojeschti den 21 juni. (Officielt.) Från Giurgewo berättas den 8 juni att en turkisk ångare från Rustschuk öppnade eld emot rytka kanonslupar. På kapten Nowikows befallning angrep löjtn. Skrydlow med en slup ångaren och stötte under en häftig eld emot den med en torpedo. Till följd af att tändtråden blifvit skadad genom turkarnes kulor följde tyvärr ingen explosion. Skrydlow, hvars slup erhållit en läcka, måste draga sig tillbaka och förenade sig med flottiljen. Ehuru sårad fortfor Skrydlow att kommendera slupen. Den på slupen som volontär varande Werestschagin blef äfven sårad. Ryssarne ledo inga andra förluster. Under loppet af dagen artillerifäktning emellan de ryska batterierna och turkiskt fältartilleri.

Kurser.

Finlands Bank den 30 Juni.

		Vex.-kurs. Fmk:	pi.	Disk.-kurs. Fmk:	pi.	
S:t P:burg	7 dd.	276:	—	260:	—	pr 100 r.
London	90 dd.	26:	—	25:	50	pr Liv.l.
Paris	90 dd.	103:	—	101:	—	pr 100.
Hamburg	90 dd.	126:	90	124:	50	pr 100.
Amst:dam	90 dd.	214.	40	210:	20	pr 100.
Stockholm	90 dd.	143:	80	141:	—	pr 100.

Kungörelser.

Att debeterings- och uppbördslängden öfver stadsutskylderna för sistlidet år finnes i afseende å kännedom bordlagd i Magistratens förmak i rådstugan under fjorton dagars tid från och med den 29 dennes hvarje söknedag från kl. 11 fm. till kl. 6 eftm., varder kommunens medlemmar härigenom tillkännagifvet. Uleåborg den 28 juni 1877.

På Magistratens vägnar:
Alarik Hasselblatt.
Reinh. Castrén.
f:d.

Sedan Poliskommissarietjensten i denna stad genom förre innehafvarens på begäran erhållna afsked blifvit ledig varda hugade kompetente sökande härmedelst anmodade att inom trettio (30) dagar härefter, denna dag dock oräknad, om sagda tjenst till magistraten ingifva skriftliga ansökningar, hvilka böra vara åtföljda af intyg öfver kännedom af finska språket. Och meddelas till upplysning att tjensten åtföljes af 1,200 mark lön, 300 mark uniformsmedel eller tillhopa 1500 mark samt något sportlar och biintrader. Uleåborgs Rådhus den 29 Juni 1877.

Ex officio:
Reinh. Castrén.
f:d.

Till salu.

TAPETER och BORDER,

nu inkomna, hos
C. J. Häggström.

Goda i vår rökta
Renstekar och **Rentungor**,
hos **H. O. Store.**

Revalls och **Ekenäs vassbuk**
uti Dahlgrenska gården.

Linne näsdukar,
Filt kjolar,
Siden och spetsdukar (cravatter),
Hvita borddukar och spetsar,
Svarta och hvita ryscher,
Gardinstyger och rullgardiner,
Skira hvita tyger och cembrie
Sommarvantar för fruntimmer, nyss inkomna, hos **L. A. Lindholm.**

Wasa Ångqvarns-Aktiebolags välkända rågmjöl i mjölbodan, Westerlånggatan N:o 17.
Helena Nyman.

Glasbunkar, muggar, burkar, fyrkantiga flaskor och buteljer af olika storlek, hos
Helena Nyman.

Tysk rökt Sill,

hos **J. G. Svendelin.**

VIRGINIA

Tobaksblad, tvenne olika sorter af god qvalitet och 1874 års skörd säljes till 7 m. 25 p. och 7 m. 50 p. lispundet, då minst 5 mattor tages, hos
H. Winckelmann.

Till nedsatta priser.

Symaskiner (Original Singer) med åtföljande Certifikat, hos
RINGVALL & C:o.

Af de (att döma af åtgången) synnerligen omtyckta
Tavastländska

Trädpiporna

Nyss inkommet! Nyss inkommet!

har åter ett mindre parti inkommit och behagade respektive kunder skynda sig att förse sig med dem, på det att de ej, såsom det händt förr, komma försent.
I Uleåborg försäljes dessa pipor *„endast“* uti
FR. BORGS Tobaksbutik.

Bolagstryckeriet.

Vårt Tryckeri, som under någon tid varit i saknad af Faktor, har numera erhållit en ny, fullkomligt kompetent sådan och är sålunda åter i tillfälle att effektuera beställningar och utföra arbeten med största precision och skyndsamhet. Uleåborg i Juni 1877.

Uleåborgs Tryckeriaktiebolag.

Blomthé och Schweitzer Ost,

nyss inkommen, hos
L. A. Lindholm.

Utmärkt goda i vår rökta Renstekar, hos
Ringvall & C:o.

Naturliga mineralvatten, såsom Emser-, Karlsbader- och Marienbadervatten af detta års påfyllning, finnes att tillgå å
E. Westerlunds Apothek.

Blanketter till *tullinlagor*, på hela och halfva ark.
D:o „ *lastsedlar*.
D:o „ *konnoissementer*, på svenska och finska språken.
D:o „ *arbetslistor*.
Certepartiblanketter, med eller utan specification.
Vexelblanketter.
I Tryckeribolagets kontor.

Diverse.

Undertecknades kontor och försäljning af Skjortfabrikater, Symaskiner medmera, är flyttad till samma lokal som Rektor Marelii bokhandel, ingång tillsvidare från gården.

Uleåborg den 5 Juni 1877.
Ringvall & C:o.

Sakförarekontoret
i Uleåborg

som numera flyttats till borgaren Tikkanens gård vid kyrkogatan midtemot sadelmakaren Elias Åström, hålles fortfarande öppet för besök alla söcknedagar från kl. 8—½11 f. m. och 4—8 e. m. Uleåborg i Juni 1877. **Reinhold Castrén.**

Att Kungl. Nederländska vice Consulatet tillsvidare kommer att förvaltas af hrr E. Tessmann, varder härmed till allmän kännedom meddeladt. Uleåborg, den 25 Juni 1877.
H. Winckelmann.

Till förekommande af missförstånd anmodas härmedelst de lastemottagare från de på kusten trafikerade ångbåtarne, som tro sig sakna till sig adresseradt gods, att genast och helst förrän fartyget hunnit lemna orten skrifteligen till undertecknads ångbåtskontor inkomma med uppgift å det förkomna godsets såväl märke som värde. Uleåborg d. 23 juni 1877.
J. G. Svendelin.

Phoenix,

Eldförsäkringsbolag i London,
stiftadt år 1782,
meddelar brandförsäkringar å **byggnader, personlig lösegendom, varulager** under tak eller bar himmel, **fartyg, under byggnad** eller **i hamn** såväl i **städer** som på **landet**, allt på de fördelaktigaste vilkor emot **billiga premier.**
Förluster regleras promt och billigt.
Nödiga upplysningar och anmälningsblanketter erhållas hos
Herm. Höckert.

Obs! I händelse af tvist, underkastar sig bolaget finsk domstols utslag.

OBS.! Annonser, som införas i „Uleåborgs Tidning“ och „Pohjois Suomi“, kunna genom dessa tidningars bestyrelses försorg fås införda icke allenast i de flesta Finlands såväl svenska som finska icke officiella tidningar, utan äfven i „Finlands Allmänna Tidning“ och „Wirallinen Lehti“, äfvensom uti i Haaparanta i Sverige utkommande tidningen „Nyaste Riksgränsen.“

Fredrik Basilier,
Wasa,
Agentur-Affär.

The Northern

ASSURANCE COMPANY
Försäkringssällskap för Eld och Liv
i London och Aberdeen,
afslutar försäkringar till billiga premier efter en nu mig tillhandakommen ny tariff. Prospekter m. m., hos
Ferd. Siemssen.

Af förekommen anledning meddelas, att jag under sommaren träffas i mitt hem i staden, hvarje måndag, onsdag, torsdag och lördag kl. 8½—9½ f. m.
J. M. Kalm.

HULL—ULEÅBORG.

Briggen „Aalto“, kapten Alb. Store kommer under loppet af Juli månad att lasta fraktgods till Uleåborg. Närmare underrättelser meddela herrar John Good & Sons i Hull samt härstädes **H. O. Store.**

Ångfartyget **v. Döbeln,**
kapten **I. Hellgrén,**
afgår härifrån onsdagen den 4 juli kl. 2 på morgonen till Brahestad, Gamlakarleby, Jakobstad, Wasa, Kristinestad, Räfsö, Åbo, Helsingfors och S:t Petersburg, medtagande passagerare och fraktgods. Närmare genom
J. G. Svendelin.

Ångfartyget **Jakobstad,**
kapten J. G. Wallin,
afgår härifrån tisdagen den 3 juli klockan 2 f. m. till Brahestad, Jakobstad, Wasa, Kristinestad, Nystad, Åbo, Helsingfors och St. Petersburg, medtagande passagerare och fraktgods. Närmare genom
J. G. Svendelin.

Ångfartyget **Aavasaksa,**
kapten ALEX. TORNBERG,
afgår ifrån Torneå, till Stockholm den 5 Juli med anlöpande af Kemi, Uleåborg, Brahestad, Gamlakarleby, Jakobstad, Nykarleby och Wasa, medtagande passagerare och fraktgods. Närmare genom
J. G. Svendelin.

Ångfartyget **Uleåborg,**
kapt. **Otto Ravander,**
afgår ifrån S:t Petersburg omkring den 1 juli till Kemi, med anlöpande af Helsingfors, Åbo, Kristinestad, Wasa, Jakobstad och Uleåborg, medtagande passagerare och fraktgods. Närmare genom
J. G. Svendelin.

Ångbåten **WELLAMO,**
kapt. **Alfr. Hallén,**
underhåller under denna seglationstid reguliera turer emellan Torneå och Uleåborg med anlöpande af Röyttä, Kemi, Simo och Ijo, och blifva afgångsdagarne från Uleåborg tillsvidare hvarje måndag och thorsdag kl. 8 f. m.
Afgångstiden från de öfriga stationerna bestämmes af kaptenen ombord. Uleåborg i maj 1877.
Direktionen.

Uleåborg, 1877.
Uleåborgs Tryckeriaktiebolags tryckeri.